

Bruksela, 5 listopada 2021 r.
(OR. en)

13537/21

AGRI 523
ENV 817
FORETS 68
PROCIV 134
JUR 616
DEVGEN 195
RELEX 933
UD 271
PROBA 47
FAO 39

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Rada

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie nowej strategii leśnej UE 2030
– *Zatwierdzenie*

1. W dniu 16 lipca 2021 r. Komisja wydała komunikat pt. *Nowa strategia leśna UE 2030*, któremu towarzyszył *Plan działania Komisji na rzecz wypełnienia zobowiązania do zasadzenia 3 mld dodatkowych drzew w UE do 2030 r.* oraz dokument roboczy służb Komisji przedstawiający *konsultacje z zainteresowanymi stronami i bazę dowodową* związane z nową strategią leśną UE 2030 (zwaną dalej „strategią”).
2. Na podstawie wkładów państw członkowskich prezydencja przygotowała kilka zmienionych wersji projektu konkluzji Rady w sprawie tej strategii, które były analizowane i omawiane na nieformalnych posiedzeniach Grupy Roboczej ds. Leśnictwa.

3. Aby udzielić dalszych wskazówek co do prac nad projektem konkluzji Rady w sprawie strategii, w dniu 12 października 2021 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa przeprowadziła debatę orientacyjną na podstawie dokumentu informacyjnego przygotowanego przez prezydencję (dokument 12122/21). Ponadto w dniu 6 października 2021 r. Rada ds. Środowiska przeprowadziła wymianę poglądów na temat strategii. Główne przesłania ministrów środowiska, wraz z wystąpieniami ministrów rolnictwa na wyżej wspomnianym posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, posłużyły jako wskazówki dla bieżących prac nad projektem konkluzji Rady.

4. W dniu 5 listopada 2021 r. na forum Komitetu Stałych Przedstawicieli rozwiązano pozostałą nierozstrzygniętą kwestię. Delegacje wyraziły szerokie poparcie dla tekstu konkluzji Rady w sprawie strategii. Portugalia, wspierana przez Francję i Hiszpanię, złożyła oświadczenie dotyczące pkt 12 konkluzji Rady. Luksemburg przedstawił również oświadczenie dotyczące pkt 7. Komisja złożyła oświadczenie dotyczące pkt 13.

5. W związku z powyższym Rada jest proszona o zatwierdzenie na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2021 r. (Rolnictwo i Rybołówstwo) projektu konkluzji Rady przedstawionego w załączniku do niniejszej noty.

**Projekt konkluzji Rady w sprawie
nowej strategii leśnej UE 2030**

Rada Unii Europejskiej,

1. PRZYWOŁUJĄC konkluzje Rady: z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie perspektyw unijnych polityk związanych z lasami i strategii leśnej UE po 2020 r.¹, z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie postępów w realizacji strategii leśnej UE oraz w sprawie nowych ram strategicznych dotyczących lasów², z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów³, z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie nowej strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu⁴, z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie ekologicznej odbudowy opartej na obiegu zamkniętym, z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie zaktualizowanej strategii dotyczącej biogospodarki⁵ oraz z dnia 23 października 2020 r. pt. „Różnorodność biologiczna – potrzeba podjęcia pilnych działań”⁶.
2. DOSTRZEGAJĄC wiodącą rolę procesu ministerialnego Forest Europe w rozwijaniu dialogu, zasad, kryteriów, wskaźników i definicji związanych z wielofunkcyjną rolą lasów i ich zrównoważonym zarządzaniem oraz PRZYWOŁUJĄC rezolucje i deklaracje Forest Europe podpisane przez wszystkie państwa członkowskie UE i Komisję Europejską w imieniu Unii Europejskiej, a także wspólną wizję lasów europejskich do 2030 r. określoną w deklaracji ministerialnej z Bratysławy pt. „Przyszłość, jakiej pragniemy: lasy, jakich potrzebujemy”⁷.

¹ Dok. 12695/1/20 REV 1.

² Dok. 8609/19.

³ Dok. 15151/19.

⁴ Dok. 9694/21.

⁵ Dok. 14594/19.

⁶ Dok. 12210/20.

⁷ Ósma konferencja ministerialna Forest Europe, 14–15 kwietnia 2021 r.

3. ZAZNACZAJĄC, że zgodnie ze swoją polityką leśną państwa członkowskie opracowały i wdrożyły krajowe leśne strategie, programy, narzędzia i inne instrumenty związane ze zrównoważoną gospodarką leśną.
4. UZNAJĄC, że zrównoważona gospodarka leśna, zdefiniowana przez Forest Europe zgodnie z „Zasadami leśnymi”⁸, jest dynamiczną i ewoluującą koncepcją, zapewniającą ramy równoważenia świadczenia i poprawy środowiskowych, gospodarczych i społecznych usług lasów lub ekosystemów leśnych w celu przyczynienia się do trzech wymiarów zrównoważonego rozwoju i tym samym promowania wielorakich funkcji lasów.
5. PODKREŚLAJĄC znaczenie zrównoważonej gospodarki leśnej jako rozwiązania opartego na przyrodzie, zapewniającego realizację wielorakich celów w zakresie zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych oraz ich wkładu w globalny cykl emisji dwutlenku węgla, zdrowie, żywotność i odporność ekosystemów leśnych, ochronę, odbudowę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej, funkcje ochronne lasów – zwłaszcza w odniesieniu do wpływu zmiany klimatu – oraz produktywnie i inne społeczno-gospodarcze funkcje lasów.

Całościowe podejście i ramy dla lasów

6. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE opublikowanie komunikatu Komisji w sprawie nowej strategii leśnej UE 2030 oraz jej zwiększone ambicje dotyczące wkładu lasów poprzez ich wielofunkcyjną rolę w realizację Europejskiego Zielonego Ładu i globalnych celów związanych z lasami, w tym celów Agendy 2030. KŁADZIE NACISK na fakt, że lasy i sektor leśno-drzewny mogą odegrać ważną rolę w przechodzeniu UE na zrównoważoną, ekologiczną, neutralną dla klimatu i konkurencyjną biogospodarkę o obiegu zamkniętym.

8

https://web.archive.org/web/20170701164258/http://www.un.org/documents/ga/conf151/aco_nf15126-3annex3.htm

7. PRZYPOMINA, że dla tego sektora potrzebne są kompleksowe ramy, uwzględniające wszystkie trzy wymiary zrównoważonego rozwoju w sposób wyważony i całościowy, ZWRACA UWAGĘ na potrzebę spójności między różnymi unijnymi strategiami politycznymi, celami i instrumentami związanymi z lasami, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na lasy, oraz na powiązania z rolą UE w różnych procesach międzynarodowych. KŁADZIE NACISK na to, że zgodnie z komunikatem konieczna byłaby wyważona wizja różnych wymiarów zrównoważoności. Jeżeli chodzi o realizację strategii, ZWRACA UWAGĘ na potrzebę wzmocnienia celów społeczno-gospodarczych oraz zdefiniowania nowo wprowadzonych pojęć i terminów w strategii leśnej UE, a także określenia jasnych kroków na rzecz przyszłej współpracy Komisji i państw członkowskich.
8. PODKREŚLA ważną rolę lasów w UE w walce z utratą różnorodności biologicznej i ze zmianą klimatu, w tym poprzez wzmocnione środki służące łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej. PRZYWOŁUJE bieżące prace w zakresie definiowania, mapowania i monitorowania pozostałych lasów pierwotnych i starodrzewowych w UE, mające na celu zapewnienie ich ochrony. UBOLEWA, że w strategii nie rozwinęto w wystarczającym stopniu aspektów pustynnienia i funkcji hydrologicznej lasów.
9. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE położenie nacisku na promowanie produktów drewnopochodnych wytwarzanych w sposób zrównoważony, zwłaszcza produktów długożyciowych, a jednocześnie PRZYPOMINA, że zasobooszczędna i zrównoważona produkcja i wykorzystywanie produktów leśnych, w tym produktów długo- i krótkotrwałych, przyczyniają się do realizacji celów klimatycznych, tworzenia biogospodarki o obiegu zamkniętym, zrównoważonego i ekologicznego ożywienia gospodarczego po pandemii oraz rozwoju obszarów wiejskich. W związku z tym PODKREŚLA potrzebę dalszego promowania zrównoważonej produkcji, konsumpcji i inwestycji oraz promowania krótkich i lokalnych łańcuchów dostaw, a także polityki zamówień publicznych zorientowanej na zrównoważony rozwój w całym łańcuchu wartości, zwłaszcza w odniesieniu do zwiększenia zasobooszczędności i wzmocnienia gospodarki o obiegu zamkniętym.

10. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE uznanie lasów za źródło utrzymania i dostawcę ważnych usług ekosystemowych. ZWRACA UWAGĘ na potrzebę dalszego rozwijania, przy ścisłej współpracy Komisji z państwami członkowskimi, konkretnych celów społeczno-gospodarczych strategii w ramach wspólnego programu prac wdrożeniowych. KŁADZIE NACISK na kluczową rolę właścicieli lasów i zarządców lasów w realizacji celów strategii, w tym we wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich w celu zajęcia się kwestiami wyludniania się i rewitalizacji obszarów wiejskich.
11. KŁADZIE NACISK na potrzebę wykorzystania dostępnych mechanizmów i zachęt finansowych, w tym w odniesieniu do płatności za leśne usługi ekosystemowe. ZWRACA SIĘ do Komisji, by wraz z państwami członkowskimi zbadała możliwości w zakresie nowych innowacyjnych rozwiązań rynkowych, takich jak płatności za usługi ekosystemowe, w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz w zakresie różnorodności biologicznej, w tym rozwiązania takie jak leśnictwo bliskie naturze i rolnictwo regeneratywne, przy jednoczesnym ograniczeniu obciążeń administracyjnych dla właścicieli i zarządców lasów, a także dla administracji publicznej.
12. PODKREŚLA, że ujednocicone podejście do lasów w UE może przynieść efekty odwrotne do zamierzonych. KŁADZIE NACISK na potrzebę uznania, poszanowania i utrzymania różnorodności i specyfiki lasów i ekosystemów leśnych, lesistości, zarządzania lasami i praktyk gospodarki leśnej, własności, rozwoju kulturalnego i historycznego w państwach członkowskich i regionach, w tym na obszarach o ograniczeniach naturalnych i w regionach najbardziej oddalonych.
13. PODKREŚLA znaczenie kompetencji państw członkowskich i w związku z tym POTWIERDZA pkt 6 lit. g) konkluzji Rady z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie perspektyw unijnych polityk związanych z lasami i strategii leśnej UE po 2020 r.⁹

⁹ Dok. 12695/1/20 REV 1 – pkt 6 lit. g).

14. UBOLEWA, że nowa strategia leśna UE 2030 nie została opracowana wspólnie z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, oraz WYRAŻA chęć i gotowość do współpracy z Komisją, a także DOSTRZEGA, że współpraca na rzecz realizacji – w zintegrowany sposób – nowej strategii leśnej UE 2030 leży we wspólnym interesie. W związku z tym PODKREŚLA znaczenie współpracy, koordynacji i wspólnych działań państw członkowskich, Komisji Europejskiej i innych ważnych partnerów w regionie paneuropejskim w kwestiach związanych z polityką leśną.
15. ODNOTOWUJE inicjatywę dotyczącą wniosku ustawodawczego w sprawie ram obserwacji lasów oraz sprawozdawczości i gromadzenia danych na temat lasów, w tym strategicznych planów państw członkowskich na rzecz lasów. Ponadto ZWRACA SIĘ o doprecyzowanie wartości dodanej takich planów i PRZYPOMINA o potrzebie zapewnienia opłacalności oraz unikania powielania działań i dodatkowych obciążeń administracyjnych, uznania istniejących już kompleksowych krajowych programów lub strategii dotyczących lasów, opracowanych zgodnie z zobowiązaniami uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym, takich jak Strategiczny plan ONZ dla lasów i rezolucja wiedeńska Forest Europe¹⁰, oraz związanych z nimi kompetencji państw członkowskich.
16. PODKREŚLA wagę solidnej i przejrzystej bazy danych i informacji na temat lasów jako podstawy kształtowania polityki. PRZYPOMINA, że gromadzenie, przetwarzanie, raportowanie i interpretacja danych powinny jak najlepiej i najskuteczniej wykorzystywać istniejące krajowe wykazy lasów i związaną z nimi współpracę międzynarodową w ramach, między innymi, sieci ENFIN. WZYWA Komisję, aby wraz z państwami członkowskimi i ekspertami przeanalizowała istniejące obecnie rozbieżności i ewentualne luki w gromadzeniu danych dotyczących lasów.

¹⁰ https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_vienna_resolutionV1.pdf

17. JEST PRZEKONANA, że należy w pełni wykorzystać istniejące definicje i wskaźniki opracowane w ramach międzynarodowych i regionalnych procesów, takich jak Forest Europe, które powinny być w pełni wykorzystywane do monitorowania i sprawozdawczości w zakresie stanu lasów w UE. ZWRACA SIĘ do Komisji, by w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i przy wsparciu sieci badawczych w ramach europejskiego partnerstwa naukowo-leśnego przeprowadziła ocenę i wspólnie zdecydowała, czy na szczeblu UE potrzebne są nowe wskaźniki, progi lub przedziały dla zrównoważonej gospodarki leśnej oraz jaka byłaby ich wartość dodana. Ponadto, z uwagi na różnice w lasach między państwami, te progi lub przedziały muszą być ustalane i określone na szczeblu krajowym lub niższym niż krajowy.
18. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE fakt, że w strategii zwrócono uwagę na potrzebę wzmocnienia odporności lasów. DOSTRZEGA negatywne skutki, jakie dla lasów mają klęski żywiołowe i inne niepokojące czynniki, które mogą zostać spotęgowane przez zmianę klimatu, a także zagrożenia wynikające z tych klęsk i czynników. WZYWA Komisję do ścisłej współpracy z państwami członkowskimi w celu intensyfikacji prac nad zarządzaniem ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i czynnikami szkodzącymi lasom, zwłaszcza pożarami lasów, oraz nad przystosowywaniem się do zmiany klimatu w celu opracowania ustrukturyzowanego i zintegrowanego podejścia, z uwzględnieniem skutecznej współpracy i platform wymiany doświadczeń z administracjami państw członkowskich i zainteresowanymi stronami oraz z uwzględnieniem bieżących prac Forest Europe na rzecz mechanizmu wiedzy na temat zagrożeń dla lasów.
19. ZAZNACZA, że badania naukowe i innowacje są ważnymi czynnikami przyczyniającymi się do osiągnięcia celów strategii. WZYWA do ściślejszej współpracy na rzecz planowania i działań w zakresie badań naukowych i innowacji, aby zwiększyć, między innymi, wykorzystywanie w biogospodarce o obiegu zamkniętym drewna i innych produktów leśnych wyprodukowanych w sposób zrównoważony, a także wkład lasów w realizację celów w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, a także w cele dotyczące różnorodności biologicznej. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE ustanowienie partnerstwa na rzecz badań naukowych i innowacji w dziedzinie leśnictwa przy jednoczesnym zapewnieniu, by prace partnerskie były spójne z pracami prowadzonymi wspólnie przez istniejące organizacje międzynarodowe.

20. ZGADZA SIĘ co do potrzeby integracyjnego podejścia i dobrej koordynacji między właściwymi organami UE zajmującymi się lasami. ZALECA, aby istniejący Stały Komitet ds. Leśnictwa, ustanowiony decyzją Rady z dnia 29 maja 1989 r. ustanawiającą Stały Komitet ds. Leśnictwa (89/367/EWG), pozostał głównym forum przedstawicieli państw członkowskich i Komisji do celów omawiania kwestii związanych z lasami na szczeblu UE i doradzania w tym obszarze; zaleca także wzmocnienie roli Komitetu we wdrażaniu strategii leśnej UE.
21. ZACHĘCA do pełnego zaangażowania odpowiednich zainteresowanych stron, w tym właścicieli i zarządców lasów, w konsultacje przygotowujące realizację strategii oraz w samą tę realizację. APELUJE o konstruktywny dialog i współpracę między Komisją, państwami członkowskimi oraz odpowiednimi zainteresowanymi stronami i społeczeństwem obywatelskim.
22. ZWRACA SIĘ do Komisji, by wraz ze Stałym Komitetem ds. Leśnictwa opracowała roczny plan prac obejmujący konkretne obszary prac, w tym odporność lasów i skutki zmiany klimatu, biogospodarkę o obiegu zamkniętym oraz różnorodność biologiczną lasów i usługi ekosystemowe, przy jednoczesnym zapewnieniu wkładu innych grup Komisji związanych z leśnictwem.
23. NALEGA, aby wartość dodana już istniejących dobrowolnych systemów certyfikacji zrównoważonej gospodarki leśnej stanowiła nieodzowny element wszelkich rozważań nad wprowadzeniem nowych systemów certyfikacji. KŁADZIE NACISK na znaczenie wyjaśnienia potrzeby nowych „bliższych naturze” unijnych systemów certyfikacji oraz ich możliwej do wykazania wartości dodanej. ZAZNACZA, że może to powodować dodatkowe obciążenia administracyjne i koszty, potencjalną dezorientację wśród konsumentów i nakładanie się z istniejącymi systemami certyfikacji lasów.

24. Ponownie **PODKREŚLA** potrzebę zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów, a także wdrożenia i egzekwowania odpowiednich istniejących przepisów UE i **OCZEKUJE** na ocenę adekwatności rozporządzenia UE w sprawie drewna i rozporządzenia FLEGT oraz na planowany wniosek ustawodawczy Komisji, a także na środki nieustawodawcze dotyczące minimalizacji ryzyka wylesiania i degradacji lasów w związku z produktami wprowadzanymi na rynek UE.
25. **PODKREŚLA**, że w drodze pomyślnej realizacji kompleksowej strategii leśnej UE, która promuje wielofunkcyjność lasów, przyczyniając się w ten sposób do realizacji globalnych celów leśnych i wielu celów zrównoważonego rozwoju, UE i jej państwa członkowskie mogą nadal odgrywać wiodącą rolę w promowaniu zrównoważonej gospodarki leśnej i powstrzymywaniu wylesiania na szczeblu globalnym na różnych forach międzynarodowych, takich jak Forum Narodów Zjednoczonych ds. Lasów, FAO COFO, a także w regionalnych organizacjach i procesach, takich jak Forest Europe, EKG ONZ i Europejska Komisja ds. Leśnictwa FAO. **UBOLEWA**, że nowa strategia leśna UE pomija ten międzynarodowy wymiar.
26. **ZAUWAŻA**, że strategia nie jest jasna co do jej wpływu na lasy poza UE, a także co do tego, w jaki sposób uniknąć sytuacji, w której proponowane środki ochrony lasów w UE mogą skutkować większym śladem i potencjalnie negatywnym wpływem na lasy poza UE, zwłaszcza na lasy pierwotne, ze względu na większy przywóz drewna lub produktów drzewnych. W związku z tym **ZWRACA SIĘ** do Komisji o uwzględnienie tego wymiaru w ocenie skutków proponowanych środków oraz o zaproponowanie, w stosownych przypadkach, dodatkowych środków łagodzących.
27. **ZACHEĆCA** do zapewnienia pełnego i skutecznego udziału ludów tubylczych i społeczności lokalnych we wdrażaniu strategii i w realizacji jej celów. **ZWRACA UWAGĘ** na znaczenie UNDRIP w odniesieniu do roli ludności rdzennej.

28. ZWRACA SIĘ do Komisji o coroczne składanie Radzie sprawozdań z realizacji nowej strategii leśnej UE 2030 oraz zaleceń zawartych w niniejszych konkluzjach, a także o przedstawienie w 2025 r. wyników przeglądu poczynionych postępów oraz o zaangażowanie Rady w razie konieczności podjęcia dalszych działań.
29. ZWRACA UWAGĘ, że zalesianie jest obecnie stosowanym i skutecznym środkiem w kilku państwach członkowskich, wspieranym również w ramach wspólnej polityki rolnej UE. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE plan działania dotyczący zasadzenia 3 mld dodatkowych drzew w UE do 2030 r. PODKREŚLA, że zobowiązania dotyczące takiego zasadzenia dodatkowych drzew są dobrowolne oraz że istnieją poważne wyzwania związane z dostępnością gruntów w państwach członkowskich, a także że obowiązują procedury prawne państw członkowskich dotyczące zatwierdzania środków zalesiania, i w związku z tym Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE część planu działania dotyczącą monitorowania.
30. ZWRACA UWAGĘ na zasadnicze znaczenie lasów dla zdrowia i dobrostanu ludzi oraz na potrzebę promowania podejścia „Jedno zdrowie”, w którym uznaje się nierozzerwalny związek między zdrowiem ludzi, zdrowiem zwierząt i zdrową przyrodą, oraz ZWRACA SIĘ o głębsze przeanalizowanie roli lasów i zrównoważonej gospodarki leśnej w podejściu „Jedno zdrowie” oraz o zwiększenie wkładu lasów, obszarów przyrodniczych i parków publicznych w dobrostan ludzi w związku z tym, że pandemia COVID-19 uwiarydomiła również potrzebę większego zazieleniania obszarów zurbanizowanych.
-